

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ «ΑΣΤΕΡΩΝ» ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΠΩΣ ΕΓΙΝΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΜΑΙΡΗ ΠΙΚΦΟΡΝΤ!...

(Μιά αποκαλυπτική αυτοβιογραφία της διασήμου «βεντέττας» του γαλλικού κινηματογράφου Σουζύ Βερνόν.)

ΔΕΝ μπορώ, αγαπητοί μου φίλοι, να σάς πω ποτέ γεννηθήκα, μά σάς πληροφορώ μόνο πώς πέρασα τα παιδικά μου χρόνια κλεισμένη στο παλινό κι' αυστηρό μοναστήρι του Σαιν-Πιέρ, στη Νίκαια. Η πειθαρχία εκεί μέσα ήταν κάτι αφάνταστο! Το μόνο στήριγμά μου ήταν μια νεαρή κι' όμορφη δασκάλα μου, η δεσποινίς Μιράντ Λαφόν, που μ' αγαπούσε σαν μικρή αδελφή της. Μά γρήγορα έχασα αυτή τη στοργική φιλία, γιατί η δεσποινίς Λαφόν πέθανε μια μέρα, σ' ένα σανατόριο. Από καιρό την έβλεπα να χλωμιάζει και ν' αδυνατίζει. Κι' άκουσα τέλος να λένε πώς ήταν φθισική και πώς έπρεπε να νοσηλευθῇ σ' ένα σανατόριο. Εγώ, εκείνη την εποχή, ήμουν δέκα χρόνων κι' ακόμη θυμάμαι ότι ο χωρισμός μας ήταν τόσο συγκινητικός, ώστε έκλαιγαν μαζί μας κι' όλες η συμμαθήτριάς μου.

Επειτα, η ζωή του μοναστηριού εξακολούθησε μονότονη, άνοστη, μελαγχολική. Η μόνη μου παρηγοριά ήταν η προσευχή. Κι' έκλαιγα ώρες ολόκληρες, με τὰ χέρια ένωμένα, μπροστά στο άγλυμα της Παναγίας, με τη σκέψη προσηλωμένη στη νεκρή δεσποινίδα Μιράντ Λαφόν.

* * *

Όπως σέ όλα τὰ οικότροφεΐα, κι' εκεί στο μοναστήρι, παίζαμε από καιρό σέ καιρό διάφορες κωμωδίες. Ανάμεσα σ' αυτές τις διασκεδαστικές παραστάσεις, θυμάμαι μιά, στην οποία έκανα την πρώτη θεατρική μου εμφάνιση. Έπαιξα τὸ ρόλο ενός ποντικού! Είχα φορέσει ένα ειδικό κουστούμι, που μ' έκανε να μοιάζω απaráλλακτα σάν «Μίκυ-Μάους» κι' έδημιούργησα τόσο καλά τὸ ρόλο μου, ώστε όλες η συμμαθήτριάς μου ξεκαρδίστηκαν από τὰ γέλια μπροστά στα τρελλά χοροπηδήματά μου. Μά πρέπει να σάς δηλώσω, ότι είχα ένα τρομερό «τράκ». Ποτέ άλλοτε δεν θά δέχομουν να ξαναεμφανισθώ επί σκηνής: ακόμα δεν είχε ξυπνήσει μέσα μου η κλίσις για τὸ θέατρο!

Εκτός από τις άθωες και σπάνιες αυτές διασκεδάσεις, η ζωή στο μοναστήρι κυλούσε ανάμεσα στον ὄρθρο και στη βραδυνη προσευχή, με μιά απελπιστική πληξη και ανία... Κι' έτσι σιγά-σιγά, θυσιζόμουν στη μυστικοπάθεια και συλλογιζόμουν πώς έπρεπε να γίνω καλογρηά. Περνούσα μιά μεγάλη ψυχική κρίσι και τὸ μόνο τότε καταφύγιό μου ήταν η θρησκεία. Κανείς δεν μ' αγαπούσε, ὅπως ήθελα εγώ, με μιά άπειρη τρυφερότητα. Μόνη, λοιπόν, εύρισκε παρηγορία στην προσευχή και στην πίστι. «Αν δεν έρχόταν ὁ πόλεμος, η Σουζύ Βερνόν θά ήταν σήμερα μιά αυστηρή ήγουμένη σέ κάποιο μοναστήρι!...

* * *

Ευθύς από τις πρώτες ημέρες του πολέμου, τὸ 1915, ὁ πατέρας μου σκοτώθηκε στο μέτωπο. Αυτό τὸ τραγικό γεγονός άλλαξε άμέσως τὴ ζωή μου. Είχα απομείνει ὀρφανή! Οί συγγενείς μου τότε με πήραν από τὸ μοναστήρι για να συνεχίσω έξω από αυτό τις σπουδές μου κι' έτσι γνώρισα τὸν... κόσμο. Μου φάνηκε τότε πώς είχα άνεβῆ από τὰ σκοτεινά βάθη τῆς θάλασσας στὸν ἥλιο και στὸν καθαρό αέρα. Η μυστικοπάθεια τοῦ μοναστηριού διαλύθηκε σέ λίγο και ξεχάστηκε σάν ένας τρομερός ἐφιάλτης.

Έτσι συνήθισα στὴν «άστική» ζωή τῆς Νίκαιας κι' έγινα κι' εγώ ένα κορίτσι ὅπως ὅλα τ'άλλα, «χωρίς στολή». Ὡστόσο, τὸ μοναστήρι είχε αφήσει βαθειά ἴχνη στὴν ψυχή μου. Είχα γίνει ὑπερευαίσθητη, ὑπερβολικά τρυφερή κι' έτοιμη να θυσιάσθω για μιά εὐλικρινή φίλια, για ένα ἀληθινὸ ἔρωτα.

* * *

Από μικρὸ κοριτσάκι, είχα γίνε μια νόστιμη δεσποινίς. Ὅπως ὅλες η φίλες μου, άρχισα κι' εγώ τότε να ρίχνω τις πρώτες περιέργες ματιές στὸν καθρέφτη. Ὅταν ἔλεγαν μπροστά στη θεία μου πώς ήμουν ὡμορφη, εκείνη έκανε ένα

μορφασμό ἀηδίας κι' άπαντούσε:

— «Ὁμορφη; Μά τί λέτε! Κοθε άλλο!...

«Ημουν λοιπόν ένα τέρας; Ο καθρέφτης μολαταῦτα δεν ξεγελούσε. Μπορεί να μην ήμουν ὡμορφη, ήμουν ὅμως τούλάχιστον νόστιμη!...

Από καιρό σέ καιρό, πήγαινα και στὸν κινηματογράφο. Εκείνη τὴν ἐποχή μ' άρεσε πολύ ὁ Μάξ Λίντερ, καθώς και η Φραντζέσκα Μπερτινι. Έβλεπα ἔλα τὰ φίλμ της. Προτιμούσα δέ γενικώς τις δραματικές ὑποθέσεις με τούς περιπαθείς ἔρωτες. Η «Τόσκα» με τὴν Μπερτινι, με συγκλόνισε. Ὡστόσο, μολονότι αγαπούσα τὸν κινηματογράφο, δεν συλλογίστηκα ούτε μιά φορά να γίνω κι' εγώ «άστéρας» του. Κι' έπειτα, αν ἐξεδήλωνα μιά τέτοια ἐπιθυμία, οί συγγενείς μου θά με περνούσαν για τρελλή. Ὁμολογουμένως δέ, ὅπως για τὸ θέατρο, έτσι και για τὸν κινηματογράφο, δεν ένιωθα τότε καμμιὰ κλίσι.

Πώς λοιπόν έγινα «άστéρας»; Νά, έτσι, τυχαίως, χωρίς να ξέρω κι' εγώ πώς! Ημουν δεκαεφτά χρόνων. Ένα πρωί διάβασα σέ μιά ἐφημερίδα τῆς Νίκαιας, ότι είχαν ὀργανωθῇ μεγάλη καλλιστεία σ' ὅλη τὴ Γαλλία. Κάθε ἐπαρχία θά ἐξέλεγε τὴν καλλονή της και θά τὴν ἔστελνε στὸ Παρίσι. Ανάμεσα δέ από αυτές τις καλλονές, θά ἔβγαине η «βασιλίς» τῆς ὡμορφιάς, η ὁποία θά γινόταν κινηματογραφικός «άστéρας». Μά από μιά ἐξήγησι που ἔδιδετο στὸ τέλος τοῦ άρθρου, έβλεπε κανείς πώς δεν ἐπρόκειτο για ἕναν από τούς συνηθισμένους διαγωνισμοὺς για τὴν ὡραιότερη Γαλλίδα. Ὁ σκοπὸς αὐτοῦ τοῦ διαγωνισμοῦ ήταν να ἀνακαλύψη στὴ Γαλλία μιά καινούργια Μαίρη Πίκφορντ!

Τὸ μεσημέρι, λοιπόν, στὸ τραπέζι, είπα πονηρά στους συγγενείς μου:

— Διαβάσατε τί γράφει η ἐφημερίδα; Μά τὴν ἀλήθεια, εἶνε ἕνας πολὺ ἐνδιαφέρων διαγωνισμός. Ὅλα τὰ κορίτσια μποροὺν να δοκιμάσουν τὴν τύχη τους. Εἶνε λίγο να γίνη κανείς κινηματογραφικός «άστéρας»; Λένε μάλιστα από τώρα, ότι εκείνη που θά κερδίση στὸ διαγωνισμό, δεν κάθεται στὸ Παρίσι, ἀλλὰ ἔδω πέρα, στὴ Νίκαια!...

Αὐτὰ τὰ λόγια μου δεν ἔκαναν καμμιὰ ἐντύπωση. Η θεία μου με κεραυνοβόλησε με τὰ μάτια της και μοῦ δήλωσε με περιφρόνησι πώς κανένα ἑνάρετο και φρόνιμο κορίτσι δεν θά τολμούσε να λάθῃ μέρος σ' αὐτὰ τὰ Καλλιστεία...

Μά σιγά-σιγά, αὐτὴ ἡ ἰδέα τοῦ διαγωνισμοῦ ρίζωσε στὸ μυαλό μου κι' έτσι πήρα τὴν ἀπόφασι να λάβω μέρος, κρυφά από τούς γονεῖς μου.

Τὴν ἡμέρα τῶν Καλλιστείων, παρουσιάσθηκα με θάρρος στὴν ἐπιτροπή, μαζί με ἄλλα 150 κορίτσια. Στὴν ἀρχὴ ἔγινε η διαλογὴ και ξεχωρίσθηκαν σαρανταπέντε. Σ' αὐτὰ είχα τὴν τύχη να εἶμαι κι' εγώ. Μία-μία τότε ἀρχίσαμε να περνούμε μπροστά από τὰ σοβαρὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς. Ὅταν περάσαμε ὅλες, μᾶς εἶπαν, ότι η ἐπιτροπὴ θά ἀνεκοίνωνε τ'ἀποτελέσματα τὴν ἄλλη μέρα.

Γύρισα λοιπόν στὸ σπίτι μου ἀποθαρρυσμένη. Κανείς δεν εἶχε ὑποψιασθῇ ότι είχα λάθει κι' εγώ μέρος. Γι' αὐτό, ὅταν συλλογίστηκα καλύτερα αὐτὸ που είχα κάνει, τρυμοκρατήθηκα. Καί, σὰς ὀρκίζομαι, εκείνη τὴ νύχτα εἶδα τούς πύθ φοβεροὺς ἐφιάλτες. Περιττὸ δέ να σάς πῶ, ότι πρὶν κοιμηθῶ παρακάλεσα στὴν προσευχή μου τὴν Παναγία και ὅλους τούς Ἁγίους... Ἄ μὴ ἐκλεγῶ...

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωί, καθώς μπαίνα δειλά στὴν τραπεζαρία, ἔβλεπα σὲ σκόλες τις φωνές τοῦ ἑσδάελου... Ὁ ἑσδάελός μου κρυτοῦσε στὸ χέρι του μιά ἐφημε-

Η Σουζύ Βερνόν.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΛΕΟΝ ΦΡΑΠ Ε

Ο ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΑΣ

ΜΙΑ μέρα, στο καφέ Μπαθέρ, στο Παρίσι, ένας πενηντάρης ηλικιωμένος άντρας, με ύφος στρατιωτικό, μ' έπλησίασε και μου είπε:

— Κύριε, νομίζω πως δεν κάνω λάθος. Είστε φοιτητής, δεν είν' έτσι;

— Μάλιστα, κύριε, είμαι φοιτητής! Μά γιατί με ρωτάτε; του απήντησα επιφυλακτικά.

— Ο γείτονάς μου τάχασε λιγάκι για μια στιγμή, κατόπιν όμως μου είπε:

— Πώς, δεν μ' αναγνωρίζετε, λοιπόν; Για θασανίστε λιγάκι τη μνήμη σας... είμαι ο χωροφύλακας της όδου Σουφλό...

— Ο Λαρουσπέτ!

— Ολόκληρος!... Μπράβο, μπράβο, που καταφέρατε και με θυμηθήκατε! Πώς διασκέδαζα τότε με τα κόλπα σας, με τα σκανδαλάκια σας... Και ή απόδειξις ότι μου άρεσαν, είνε ότι δεν πήγα ποτέ μου κανένα φοιτητή στο τμήμα.

— Αυτό είν' αλήθεια!

— Ένας Μαρσεγιέζος, μάλιστα, θυμάμαι, ήταν ή συμπάθειά μου.

— Τόν Ζεκά, σίγουρα θα λές;

— Ναι, ναι... έτσι τόν έλεγαν. "Ε, λοιπόν, τόν Ζεκά αυτόν, σ'ας δίνω τὸ λόγο μου, πως έπρεπε νά τόν επιβλέπη κανείς διαρκώς. Μόλις ξεμύτιζε έξω απ' τὸ Πανεπιστήμιο, άρχιζε νά κάνει τὸ κόσμου τις τρέλλες: έσπρωχνε τὸς διαβάτες, πείραζε τις γυναίκες αναποδογύριζε τὰ τραπέζια τῶν καφενείων, χτυποῦσε τὰ κουδούνια τῶν σπιτιῶν, έκανε, με δυὸ λόγια, τόν κόσμο άνω-κάτω... "Ε! λοιπόν, κύριε, κυττάξτε τί περίεργοι πὸ είνε οἱ άνθρωποι: ὅσο περισσότερη σκοτούρα μου έδινε αὐτός ὁ Ζεκά, τόσο πὸ πολὺ τόν έγουστάριζα! "Ετσι τὰ καταλαβαίνω ἐγὼ τὰ νειάτα: ζωηρά, τρελλά! "Αν ήθελα, θά μπορούσα νά τόν πηγαίνω εἴκοσι φορές τὴν ήμέρα στὸ τμήμα...

»Κάποτε τὸ παράκανε, ὡστόσο... τότε δυνάμωνα τὴ φωνή μου, έπαιρνα ὕφος άγριο καὶ τόν φοβέριζα. Για εἰκοσιτέσσερες ὥρες μ' άφηνε ήσυχο, ὕστερα ὅμως ξανάρχιζε τὰ ἴδια... "Ο Ζεκά περνοῦσε πὸ πολλὰς ὥρες στὸ δρόμο παρὰ στὸ Πανεπιστήμιο. "Ετσι ὁλόκληρα χρόνια, τόν έβλεπα στὴν ἴδια συνοικία, ὡς ὅτου έγινε ή περίφημη εκείνη σύγκρουσις τῆς χωροφυλακῆς με τὸς φοιτητάς. Τίποτε άλλο δὲν κατάλαβα, απ' ὅλη αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι, παρὰ μόνον ὅτι τράθηξα τὸ διάβυλό μου καὶ λίγο ἔλειψε νά χάσω καὶ τὴ ζωή μου. Τὸ τμήμα ήταν άνω-κάτω, ὅλη τὴν ήμέρα. Δὲν

ρίδα καὶ φώναζε ὁλόχαρος:

— Νίκη!... Νίκη!... Νίκη!...

Έγώ, ένοιωσα πως θά λιποθυμοῦσα καὶ σωριάσθηκα σάν παράλυτη μέσα σὲ μιὰ πολυθρόνα.

Έκείνος τότε ξεδίπλωσε τὴν έφημερίδα καὶ διάβασε τ' άποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ:

— "Η δεσποινὶς Σουζὺ Βερνὸν ἔλαβε τὸ πρῶτο βραβεῖο!...

Άμέσως κατόπιν ξέσπασε μιὰ τρομακτικὴ θύελλα ἀπὸ φωνές. "Η θεία μου έκανε σάν τρελλή. Δὲν θά μου συγχωροῦσε ποτὲ τὸ σφάλμα μου αὐτό. Εἶχα κάνει κάτι χωρὶς τὴν άδειά της. "Επειτα, ὅταν πέρασε ή πρώτη έντύπωσις, ήρύχασε λιγάκι. Βρήκα λοιπόν τὴ στιγμή κατάλληλη γιὰ νά πῶ:

— Καὶ τώρα πρέπει νά θγάλω άσπροπρόσωπη τὴ Νίκαια στὸ Παρίσι. Έκεῖ πέρα θά δοθῇ ή μεγάλη μάχη!...

Κι' έτσι, τὴν ἄλλη μέρα, έκανα τὸ πρῶτο μου ταξίδι στὴν πρωτεύουσα. Τὰ Καλλιτεία εκεί πέρα έγιναν με μιὰ φαντασμαγορικὴ μεγαλοπρέπεια. Χωρὶς δὲ νά τὸ ἐλπίζω, μ' έξέλεξαν ὡς καινούργια Μαίρη Πίκφορντ καὶ μου άνοιξαν τὸ δρόμο γιὰ τὸς κινηματογραφικοὺς θριάμβους!...

Αὐτὲς ή ἀλλεπάλληλες έπιτυχίες μ' έκαναν νά ζω μέσα σ' ἕνα ὄνειρο. Μά ήταν αλήθεια; "Ηταν πραγματικότης; Ναι! Εἶχα γίνει, χωρὶς νά τὸ θέλω, χωρὶς νά ξέρω κι' ἐγὼ γιατί, κινηματογραφικὸς «άστéρας»!

Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει, ὅτι δὲν αγάπησα με πάθος τὴν τέχνη μου καὶ δὲν άφωσιώθηκα σ' αὐτὴ με μιὰ ἀπερίγραπτη λατρεία. Τόσο μάλιστα ἔγινα δημοφιλής, ἀπὸ τὴν ὀθόνη, ὡστε ὅλοι σήμερα με ξέρουν ὡς τὴν «κομψότερη Παρισινή» τοῦ κινηματογράφου!

ΣΟΥΖΥ ΒΕΡΝΟΝ

ξεκουραζόμαστε οὔτε στιγμή. "Όλη τὴν ὥρα εἵμαστε ὑπηρεσία. Οἱ φοιτηταὶ γινόντουσαν ὁλοένα προκλητικώτεροι. Τίποτα δὲν λογάριζαν πειά. "Εβγαζαν τις πέτρες απ' τὸς δρόμους, γκρέμιζαν τὰ κιόσκια, έσπαζαν τὰ φανάρια, έβγαζαν απ' τις γραμμές τὰ τράμ! Τὰ πράγματα εἶχαν φθάσει σὲ τέτοιο σημείο, ὡστε μᾶς έμάζεψαν ὅλους στὸ Κεντρικὸ Τμήμα. Κοιμώμαστε ντυμένοι πάνω σὲ ψάθες καὶ θρεγμένους σάκκους καὶ ὅσο γιὰ φαῖ, ὁ Θεὸς νά σὲ φυλάη!... Εἶνε θαῦμα πως δὲν πεθάναμε απ' τὴν πείνα!... "Όλοι μας ἕνα πόθο εἶχαμε: νά τελειώσουμε ὅπως-ὅπως με τὸς φοιτητάς, καὶ νά γυρίσῃ ὁ καθένας στὴ θέσι του...

»Εμένα δὲν μ' άρέσει τὸ πιετό, μά δὲν ξέρω πως, εκείνο τὸ ἀπόγευμα τόχα παρατσούξει. Κι' ἔπινα ἀκόμα, ὅταν ἕνας συνάδελφός μου, ήλθε καὶ μου εἶπε πως ὁ λόχος μας θά ξεκινούσε. «Νά πᾶς έξω!». "Ο καθαρὸς άέρας μοῦκανε καλὸ, ὡστόσο ἔνοιωθα ἀκόμη νά μου γυρίξῃ τὸ κεφάλι. Τὰ πρυστάγματα τὰ ξετέλεσα μηχανικά, χωρὶς νά προσέχω. "Όταν περάσαμε τὴ γέφυρα Σαιν-Μισέλ, άκουσα ξαφνικὰ ἕνα θόρυβο καὶ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ πηλίκια τῶν χωροφυλάκων, εἶδα μιὰ ἀνθρωπομυρμηγκία, πὸ μαυρολογούσε πέρα. Σὲ λίγο, μᾶς διατάσσουν νά θγάλουμε τὰ ξίφη μας καὶ νά γεμίσουμε τὰ ὅπλα... Δὲν θυμάμαι πως θρέθηκα μες τὸν τρομερώτερο συνωστισμό, σ' ἕνα φριχτὸ σπρωξιδί. Κάποιος, με μιὰ σπρωξιὰ, μοῦ ρίχνει τὸ καπέλλο μου, ἕνας ἄλλος μοῦ δίνει μιὰ μαστουριά στὸ κεφάλι τόσο δυνατὴ, πὸ σίγουρα θάμενα στὸν τόπο, ἂν δὲν εἶχα τόσο γερὸ κεφάλι. Τὸ πιετό, πὸ εἶχα κατεβάσει άφθονο, πιάνει ἀμέσως μέσα μου φωτιά. τὸ αἷμά μου κορώνει. Σηκώνω τὸ σπαθί μου...καὶ ποῖον

νομίζετε πως θλέπω, μπροστὰ μου;... Τόν Ζεκά!... Τόν Ζεκά, έξαλλο, λυσσασμένο, νάχη άφροῦς στὸ στόμα καὶ νά οὐρλιάξῃ... Ρίχνεται στὸν χωροφύλακα πὸ ήταν κοντά μου. Τόν πιάνει απ' τὸ λαιμό, καὶ οἱ δυὸ τους κυλοῦνε κατὰ γῆς. Έγὼ τὸς κύτταξα χωρὶς νά σαλεύω. "Ο συνάδελφός μου μοῦ φωνάζει: «Τί περιμένεις, μωρέ; Δὲν με θλέπεις; Χτύπα, χτύπα τον, σοῦ λέω...». Μά ἐγὼ ὅμως δὲν μπορούσα. Καταλάβαινα θέβαια πως τὸ καθήκόν μου ήταν νά χτυπήσω τόν Ζεκά καὶ νά γλυτώσω τὸ χωροφύλακα... Μά, σ'ας λέω...δὲν μπορούσα! Τὸ σπαθί μου λές καὶ θάραινε, χίλιες ὁκάδες, καὶ τὸ χέρι μου ήταν σάν σπασμένο. Δὲν μοῦκανε καρδιά νά χτυπήσω τὸ πὸ θεότρελλο παιδί τῆς συνοικίας. Τότε εἶπα στὸν χωροφύλακα: «Κύττα νά

τά θγάλῃς πέρα μόνος σου... Αὐτὸ τὸ φοιτητὴ τόν γνωρίζω καὶ δὲν μπορῶ νά χτυπήσω ποτὲ ἀνθρώπους πὸ γνωρίζω...». Καί, κρίνοντας περιττὸ νά δώσω ἄλλες ἐξηγήσεις, ὥρμησα πρὸς τ' ἀριστερά, μες τὸ ἀνθρωπομάζωμα αὐτό... καὶ καθὼς δὲν έβλεπα γνωρίμους μου εκεί, άρχισα ἐλεύθερα νά χτυπᾶω δεξιὰ καὶ ἀριστερά, με ὅση δύναμι μπορούσα...

«Τὸ θράδυ, τὸ ἴδιο θράδυ, σάν γυρίζα κατάκοπος στὸ τμήμα, ἔμαθα πως ὁ συνάδελφός μου, πὸ εἶχε πιαστῇ με τόν Ζεκά εἶχε ὑποβάλει μήνυσι ἑναντίον μου, γιατί δὲν εἶχα ἐκτελέσει τὸ καθήκόν μου καὶ δὲν τόν εἶχα βοηθήσει στὴ συμπλοκή...

»Με κάλεσαν ν' άπολογηθῶ: Εἶπα τὴν αλήθεια. Τότε ἀμέσως μοῦ ξύλωσαν τὰ γαλόνια καὶ μ' έδιωξαν απ' τὸ σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς!...

»Εἰκοσιτέσσερα χρόνια ὑπηρεσίας, τάσθυσαν οἱ ἄθλιοι μονομῆς, μὴ λογαριάζοντας οὔτε ὅτι μ' άτίμαζαν, οὔτε ὅτι μ' έρριχναν στοὺς πέντε δρόμους...»

Καὶ ὁ καλὸς μου Λαρουσπέτ, λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, εἶχε πάρει μιὰ ἔκφρασι θαυτάτης λύπης.

«Έτρεμε καὶ στὰ μάτια του διέκρινες μερικὰ δάκρυα πὸ εἶχαν ὑγράνει τὰ ἀγαθὰ του μάτια...

Σὲ λίγο, με φωνὴ σιγανή, πρόσθεσε:

— Τώρα — μεταξύ μας — κύριε, τί τὸς ἔμελλε ἂν ἐγὼ θά χτυποῦσα τόν Ζεκά ή τὸς ἄλλους φοιτητάς;... Αὐτὸ δὲν μπορεσα ποτὲ μου νά τὸ ἐξηγήσω!... Βέβαια, ἂν δὲν χτυποῦσα καθόλου, κανένα, τὸ πρᾶγμα διέφερε καὶ τὸ καταλαβαίνω πως θά ήμουν αἰσιος τῆς τιμωρίας μου... Μά μήπως ἔδρει κανεὶς ποτὲ τὸ θάθος τῶν πραγμάτων... "Η κυβέρνησίς μας φαίνεται πως εἶχε ἀνάγκη νά κάνει οἰκονομίες καὶ άρχισε ἀπὸ μένα... "Επειδὴ πλησίαζε ὁ καιρὸς νά πάρω τὴ σύνταξί μου, σκέφτηκε πως θάνε πολὺ σκόπιμο νά με διώξῃ. Καὶ μ' έδιωξε. Μόνον καὶ μόνον γιὰ νά γλυτώσουνε τὴ σύνταξι!...

ΛΕΟΝ ΦΡΑΠΙΕ

